

Mido hunoo

Musiɓbe tedduɓe,

Caggal nde miijii mi ko juuti, mi jabii wonde kanndidaa e woote gardagol leydi marse 2007 paafe de ; wonaa yidde laamu addani mi jabde dum, wonaa kadi majjude mi teddeendi ngaldoo donngal.

Deedoo woote ngari ko e daawal maantinngal e nguurndam leydi ndi; teskinirngal cadeele teenjtude to bannge kisal mayri e deeyre mayri e ndimaagu mayri : doostagol mbaawka dowla,

bonanndeeji e warhoore bonnudo ngootaagu ngenndi ndi, pecce renndo de tuugaaki e goonga, jiilgol e peccitagol ngalu leydi ngol moyyaani, tiifondiral hakkunde politik e koninkaagu, yaakaare e soklaaji jotondirdi e peenygol ngaluuji kesi.

Nattugol aamnaade golle politik e leydi ndi saabinooma etagol pollugol laamu nyalnde 8 suwee 2003; huunde jogornoonde naatnude en e iinycuru politik. Kono tan, gila 3 ut 2005, Muritaninaabe puɗɗitiima daminaade wonde lomtondiral e laamu jamyamal ina waawi tabitde e leydi he.

Kono kaadoo ngonka kesa ina waawi yuumtude, hannde, e deedoo gede didi :

- jiilagol mbayliigu kuftodinngu jooni jooni ;
- jiilagol ruttinde yimɓe e ko woodnoo ko walla nii artirde parti laamu goodnoodo o, ngam hisnude nafooje de keɓraaka laawol.

Deedoo gede didi fof njuumtata ko e pelɓondiral e jiiɓru. Hono no nganndir-don, feere burnde yuumtude ina woodi, walla nii mbiyen ina joggi, ngam tabitinde mbayliigu e nder deeyre, tawa leydi ndi e ngootaagu mum ina kisi. Dumɗoo noon ina ɗaɓɓi nanondiral ngenndiwal burngal yaajde; sibu ko ndeen tan mbayliigaaji luggi mbaawata wafeede to bannge politik e faggudu e pinal, di renndo men hatojini di.

Musiɓbe tedduɓe,

Mido faami wonde ina waddii e am danyande leydi am e besngu am peeje juumtude, tabitde, haa natta wonde leydi pamari doole, ndi laamuuji caɗtari ngardii. Dum wadi, woni faandaare am burnde teenjtude, e manndaa paado o, ko mahtaade dowla Muritani e dow ngooroondi cellundi, dum woni :

- ardinde sariya, seerndude mbaawkaaji, rimdinde nyaawoore e tabitinde potal hakkunde denndaangal biɓɓe leydi ndi yeeso laawol kam e nder njuɓɓudi laamu;
- yuɓɓitinde e yellitde konu e halfinaabe kisal haa mbaawa daranaade golle mum en teentude, dimɗude, hono ndeenka kisal leydi ndi kam e ndimaagu mum kam e ndeenka juɓɓule ndenndaandi ndi kam e kisal biɓɓe leydi e jawdi mum en ;
- dartinde dowla o haa waawa jingitde e yuɓɓinde denndaangal semmbeeji leydi ndi, tawa ina naatna heen ko hesdi haa arti noon e toppitaade ceɗɗe ɓesngu ɓurɗe famɗude doole.

Musiɓɓe tedduɓe

Mbayliigaaji di leydi ndi hatojini ngam yellitaaɗe, di min njidi tabitinde di, ina toɗɗii denndaangal fannuuji. Ma min njaajno e majji e nder tuugnorgal guwarnama amen. Eden mbaawi limtude heen tan ɗee geɗe ɓurɗe teentude :

- politik faggudu ballitoowo yellitaaɗe kam e peccitagol ɓurɗol yuumtude ngaluuji mbele baasal ina ustoo, soomaas ustoo, haa teenti noon e mo sukaaɓe o ;
- baylugol juɓɓule demokaraasi kam e peccitagol mbaawkaaji (décentralisation) mbele ɓesngu ngu ina jeytooree e timmal e denndaangal geɗe leydi ndi;
- waylude administaraasiyoŋ dowla o, seernda mo e politik, ngam dartinde bonnugol ngalu leydi e njeenaari, mbele kadi omo waawa naftude tigi leydi ndi e ɓesngu ngu ;
- yellitde pinal leydi ndi to bannge ko keerorii: so wonde leydi diine lislām, leydi aarabeeɓe e ɓaleeɓe Afrik; tawa noon ko e yeeso udditanaade aduna o ;
- ummanaade mbayliigu tippudi nehdi e jaɗɗe leydi ndi tawa ko e ballondiral e denndaangal gollotooɓe heen ɓe, ngam mahtaade ekkol Muritani mo mbayliigaaji deggondirdi, pepindaadi, baɗiraadi e yeeso politik, mbonni. E nder ɗuum, moyyitinde ngonka jannginooɓe e yellitde ɗemɗe ngenndiije ;
- Ielnude tuugnorgal golle jaajngal peewtungal e njiylawu e jiilgol diyɗe ceniide mbele ɓesngu nguu kala ina seerta e ɗomka ;
- Ielnude tuugnorgal yellitaaɗe nokkuuji dowri ngam dartinde uujo feewde teeru e rokkitde ngaynaaka e nehngo jawdi faayiida mum, remooɓe kisa e nder jeyi mum en e golle mum en ;
- waɗɗe piɓondiral renndo mbele hakke mo nedɗo kala jogii e danyde golle ina huubnee, waylude jotondire hakkunde gollotooɓe e gollinooɓe ngam tabitinde deeyre e nder renndo, mbele yellitaaɗe faggudu ina aamnoo ;

- waylude nokku toppitiido cellal mbele denndaangal biɓɓe leydi ndi, haa arti noon e burɓe waasde ɓe, ina mbaawa safraade ;
- yellitde kala ko ina wallita kisal renndo ngo, haa arti noon e moyyitinde nguurndam yimɓe ɓe, kam e yettugol e keblugol e jognugol yimɓe toppittoobe kisal (forces de sécurité) kam e haɓde e sifaaji pinal bonnooji sukaaɓe, yantude e mbayliigu nokkuuji kasoo, potɗi wontude nokkuuji moyyitingol jikkuuji ;
- politik keso ngam yellitaaɓe debbo e jeytoregol mum e nguurndam leydi ndi, politik ndeenka cukaagu kam e nayeeɓe e paabagol rewɓe koninkooɓe sankiiɓe walla heɓɓe alteret ;
- moyyitinde ndeenka leydi ndi tawa ina yuɓɓina naatgol e leydi ndi tawa noon ko e fawaade e politik nanondiraado hakkunde leydeele Magreb e Afrik hirnaange de keerondir-den de ;
- tuugnorgal ndeenka sato haa arti noon e haɓde e deɓgol moraande kam e kuutoragol panyarol ngaluuji tago. Reende sato men e posnugol weeyo ummoriingol e njiylawu e golle oogirde e petron.

Musidɓe tedduɓe,

Tabitingol ngaldoo tuugnorgal jaajngal ina daɓɓi ngenndiyankaagal mawngal kam e nanondiral ngenndiyankeewal wonande gede burɗe farwude, teppude ɓamtaare leydi ndi haa jooni; gede bonnude ngootaagu ngenndi ndi.

E ngoon yeeso, ma en nyawndu denndaangal gede uddunooɗe hakkillaji yimɓe men, teppi dum en mbele eden mbaawa, e nder paamondiral :

- heptinde, nyawndude e safrude nyawande waranaaɓe-hoore, tawa wonaa yidde njoftiigu, haa mbaawen hankadi diwtude ngadoo daawal niɓɓal e rewruɗe e beldital ngenndiwal goonganteewal ;
- jokkitde mumtude haa laaɓa kala batte macungaagu kam e kala jotondire tuugiide e yowitaare nedɗo e nedɗo;
- danyande njeenaari e porlugol ngaluuji leydi safaruuji juumtudi ;
- ngam tiidinde e nyiɓde demokaraasi, ngam kadi mbayliigaaji katojjinaadi di mbaawa yuumtude, leydi men ina hatojini e deeyre e ngootaagu e goonga e nuundal.

Ko dum tagi, so on ndokii kam hoolaare, mbede anniyii sompude laamu ngootaagu ngenndi kam e ɓamtaare, udditaniingu denndaangal gollooɓe politik e hooɓe renndo ngo.

Nguun laamu maa dowru gedde leydi e mbaadi kesiri, hiilnoo gollanaade deeyre e jam nder winndere nde kam e gollondiral e denndaangal leyde e pelle cehilaaje.

Enen fof, gila e sukaaɓe, rewɓe, gollotooɓe, yimɓe dowri, jannguɓe, ɓiɓɓe leydi kala, enen kala so en kaɓɓondirii, sikke alaa ma en mbaaw tabitinde mbayliigu naftoowu ngenndi ndi kala.

Kanndidaa Muhammed wul Mawluud.